

Legszébben, legolcsóbban fest, tisztít I. Y. O.

Oradea, Uri-ucca 1, Mészáros-u. 4. (Royal-kávéházzal szemben) és Uri-ucca 34. :: Telefon 5-53.

Heti krónika az antiszemita frontról

Fascista internacionale küszöben

Bécsben jöttek össze Európa legjobb fascistái, hogy tanácskozzanak a világpolitikai helyzetről és ezzel párhuzamosan arról a szerepről amelyet a közeljövő történelmének színpadán szándékoznak betölteni. Nem mondhatjuk, hogy nagyképűség hozta ide őket, hogy túlértékelik a szerepüket és üres fecsegés minden szó, amely ezen a konferencián elhangzik.

Mert a fascisták szervezősége még soha nem volt olyan erős, mint ma és még soha nem álltak olyan tömegek mögöttük, mint éppen most. Az alulról jövő egységfront olyan erőt jelent a kezükben, amely kormányokat bukhat, vezet és alakít. És a fascisták jól értik a módját, hogy kihasználják a lehetőségeket.

De különös, hogy amikor szerte a világon lábrakapna a fascista jelszavak, a vezér, a nagy duce takarodót fúj. Mussolini csak nem rég jelentette ki, hogy a sovén nemzeti politika az, amely elsősorban dönti romlásba a kapitalista államokat. Ez a duce még azt is kijelentette, hogy le kell építeni a nemzeti gyűlölködést, ha módját akarjuk ejteni a kibontakozásnak. Hogy azonban Mussolini szavait inkább csak a hatáskeltés vezette, az abból is kitűnik, hogy maga is küldött két fascista parlamentart a konferenciára.

Mussolini és Hitler, a két zsonglór tartják ma kezükben a szenvedélyeket. Az idő nekik dolgozik. Mert a szenvedélyek minden harci riadó nélkül is magrasra csapnak. De ezek a magrasra törő hullámok szélszélsek és egyszer összecsapnak a vezérek fejé fölé is.

Ime a heti krónika az antiszemita világ újabb megmozdulásairól és a zsidó nyomor növekvő árjáról.

NÁCI-TERROR.

Breszlauban az elmúlt napokban egy nemze-

A muzsik

Elt egyszer egy ember, egy chászid muzsik, aki megértette a fák nyelvét. Kiment a virulóerdőbe, ahol áhítatos elragadtatással gyönyörködött a természet örök szépségében, amely Isten végtelen hatalmának bölcsességét és harmóniáját tükrözi. Annyi adaadással merült bele a dicső természet megfejthetetlen pompájába, hogy szinte érezte mint forró vére valamilyen titkos gyönyörtől és hogy lába önkénytelenül táncra kél. De ahogy kimerült a gyors új jöngő forgásban és fáradtan lehanyatlott a pázsitra, egy égerfa, amely lomját föléje terjesztette, kinevette.

— Mit nevezsz rajtam? — szolt szemrehányóan a fához — hát balgának ostobának tartasz azért, hogy Isten dicsőségére táncra perdült a lábam?

— Nem azért mosolyogtam — felelte a fa — hanem azért, hogy te, minden teremtmények legbűszkébbike, olyan hamar kimerülj a táncban, hiszen még egy parányi szunyog is jobban bírja a vidám kilengést.

— Ej, no lám! — szolt megbotránkozva a chászid. — Még te mersz okoskodni? Hát vajon ti fák átélhetitek-e azt a határt, amit a természet szabott elétek. Mért nem pattantok föl, mért nem kerekedtek ti is táncra?

— Talán táncolni is fogunk, ha a jó Istennek kedve kerekedik hozzá. De ti vagytok a hatalmasabbak, ti emberek. Kezdfétek meg a sort: mutassatok valami rendkívülit, újat, szokatlant, mutasd meg tudsz-e repülni? Akkor majd mi is táncra perdülünk.

tiszocialista egyenruhás menet megakadályozott egy zsidó temetést. A horogkeresztesek a gyászoló menet közé nyomultak és gyalázkodó szavakkal illették a temetés résztvevőit, majd a köveket kiáltották: „Ez a dög már elköltöztött a másvilágra! Nemsokára ti is követni fogjátok!” A horogkeresztes izgatás állandóan folyik. Pogrom-hangulat mindenütt. A barna ing uralja az utcákat.

ÖKÖLCSAPÁS A ZSIDÓ JOGOKRA.

A nemzetiszocialista frakció a következő javaslatot terjesztette az osztrák parlament elé: Követeljük az 1914. július óta kibocsátott zsidó állampolgársági bizonyítványok felülvizsgálását és az országra ártalmas idegenektől az állampolgársági jogok megvonását. 2. A zsidóktól és idegen nemzetiségűektől megtagadni az ipari és kereskedelmi jogot. 3. Minden a keresztény polgárok tulajdonába!

MASARYK ORSZÁGÁBA IS...

...Folyik az antiszemita terjeszkedés. Az állami hivatalokból menesztik a zsidó tisztviselőket. A hivatalos lapok Hitler nemzeti elveit népszerűsítik. Ezalatt pedig egész csehszlovákiában diühög a zsidó-nyomor. Talán ez a hiba? Itt is a zsidó nagytökére és kizsákmányolásra haragszik a keresztény sajtó. A zsidó uralom!

BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ (ROMÁN NAUHEIM)

paratlan szénsavas radioaktiv sós-vasas forrásokkal

Biztos gyógyhatású szervi, elhízásos, érelmeszesedés szív- és vérkeringési zavaroknál, veséjaj, vérérgesség, izomszűz, hólyaggyulladás és kimerüléssel idegesség esetén.

Női betegség a változásos zavarok, fertőző betegségek, mérgezőségek nyoma felépített ideggyógy (Tabes etc.) esetében legjobb eredménnyel.

Terminált szénsavas sós-vasas fürdők, vókurák, szakszerű orvosi kezelés kitűnő konyha, elsőrendű szállások, diétás penziók mérsékelt árákkal.

Új modern napfényes strandal. — Fürdőidény május 15-től október 1-ig.

Prospektust, felvilágosítást szívesen küld:

MUSCHONG BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Fürdőigazgatóság, Buziás, Bánát.

Az idén minden olcsóbb mint tavaly! Az idén minden olcsóbb mint tavaly!

A chászideus felugrott, repülni szeretett volna, két karját szárnyakként terjesztette ki, nekilendült egy nagy ugrással, de fáradtan hullott vissza a földre. Egyszerre csak elnyomta a fáradság és mély álomba merült.

Különös, furesz álmok kergetődztek a fejében. Mintha az éjszakai ég sötét kékébe bámulna fel, amelyről ütözköztos fényvel világítanak ki a néma csillagok. De a csillagok nem álltak mozdulatlanul, hanem világító körökben keringtek. Mért ne táncolnának? — kérdezte álomban a chászideus — hiszen minden él, mozog a nagy világon és minden tánc örökre megújuló ritmusában rója le a hódolatát az Alkotó iránt, mért volnának a csillagok kivétel? És amint körülnézett a pillanása a fára esett, úgy érezte hogy már nincs a mezőn, ahol előbb repülni próbált, hanem mélyen bent az erdőben és az erdő fái szilaj táncra perdülnek. A fenyők a bükkök, a fűzfák, a tölgyek, a nyírfák, mind mind imbolyonganak, hajlonganak körbefordulnak, anélkül, hogy leveleikkel, ágaikkal egymást csak szorítják is és ütemes mozgásukat csendes zugás kíséri, amely mind erősebb, hatalmasabb lesz, hogy ujjongó szírfóniával szálljon fel hódolat-képen az Érek Urához.

A chászideus elővette fuvalját szájához illesztette, belefúj és úgy érezte, mintha lába könnyen elpattanna a földtől, mintha boldogan, üdvözülten repülne a láncoló erdő fái között és a fák viharos sodródásában úgy érezte, hogy már egy nagy folyó partjához érnek s már aggodalom fogta el, hogyan repül át a mély vízen, amikor látja, hogy a fák gyökerei megint bele-mélyednek a földre és ágaik fáradtan lelőgnak.

amely elpusztul a katasztrófális nyomor közepette.

„ZSIDÓ-SPORT.”

Brest-Litovskban vízipóló mérkőzés volt. Ez is alkalmas ok arra, hogy véresre verjék a zsidókat. A nézőtérben tört ki a borány és hamarosan összetörték a zsidó férfiakat, asszonyokat, gyermekeket egyaránt. A sporttérben kitört botrány átterjedt a városra is és rövid idő alatt az egész város „sporttéré” alakult át. Mindenütt utózték a zsidókat már, csak a sporttérben nem felekedt be a vízipóló.

AMERIKA IS BEKAPCSOLÓDIK...

Nem mintha már régen nem ismertük volna. Itt az antiszemizmus élén a Klu-Klux-Klan-nal, de most, hogy a válság ide is beköszöntött, teljessé vált a kép. Az ideológiai harc után, a gazdasági háború következett és a zsidó ellenes bojkott napról-napra terjeszkedik.

...Pár felvétel. Nem teljes, de így is tájékoztat. Megmutatja, hogy a fascista jelszavak, hogyan hatnak a tömegek között. Hogy cirkuszi játékok, a bűnös zsonglórsködés és a vezérek frázisai, hogyan kerülnek önmagukkal is ellentétben és hogyan keretlik a megsemmisülés felé a civilizációt, amelyre olyan büszkék a horogkeresztes „kulturálmok”.

HIREK

a „Népként” cikkének utánnomását csakis a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5692

Péntek Szivan 27. július 1.
Szombat Szivan 28. július 2
Heti szidra: שדח
Heti haftora: וישלח יהושע
Perek 3.

Szombat kezdete:

üzlet bezárás 9.25
gyertyagyújtás 9.30
Istentisztelet kezdete 9.35
Szombat befejezése 10.30
Szombaton Roschodes bentsin.
Hétfőn és Kedden וישלח יהושע

FELHIVJUK ELOFIZETŐINKET, különösen azokat, kiket inkasszánsainknak nem áll módjukban felkeresni, hogy hátralékos előfizetési összegüket számunkra haladéktalanul küldjék be. Kérjük olvasóinkat, hogy nehéz munkánkban támogassanak bennünket, hogy lapunkat akadálytalanul küldhessük a jövőben is címükre. A „NÉPUNK” kiadóhivatala.

— Terjesztették és szerezték előfizetőket az erdélyi zsidóság egyetlen független és legolcsóbb lapjának, a NÉPUNK-nek, a NÉPUNK-nek egyetlen zsidó asztalról sem szabad hiányoznia.

— Hans Goslar mizrachi vezért „szabadságot” miniszteri tanácsosi állásától. Berlin. Politikai körökben nagy felűnléselt keltett Hans Goslar miniszteri tanácsos szabadságolása, aki mint ismeretes, a németországi mizrachi mozgalomnak egy kitűnő vezéralakja. Hans Goslar ellen már évek óta folytatott sajtó-kampányt a német nemzetiszocialista párt és a Pápen kormány, amelyet Hitlerék segítettek uralomra, most realizálta az antiszemita pártok kívánságát Goslar eltávolítását illetőleg. Hans Goslar exponált vezetője a német Zsidó Néppártnak, vezetője a Mizrachinak, a berlini zsidó hitközség elnökségi tagja és képviselője a parlamentnek.

— Meghalt a dán zsidóság vezetője. Koppenhága. Dávid Jacob Simensson, a dán zsidóság vezetője, június 15-én 80 éves korában elhunyt. 1892-ben Dánia főbírójává választották meg, amely tisztiségét mindössze tíz évig viselte, majd tudományos kutatásoknak és filantrop, valamint politikai mozgalmaknak szentelte életét. Már a háború alatt is egyik legnépszerűbb közéleti embere volt Dániának és számos jótékony testület és intézmény köszönheti munkásságának megalapítását. Halála országsszerre mély részvételt keltett.

— Doktoraválás. Nuszbaum Endrét, Nuszbaum Sámuelnek, az E. Zs. N. Sz. társelnökének és a nagyváradi orth. hitközség volt elnökének fiát, az elmúlt héten avatták a lipcei egyetemen orvosává.

— A new-yorki hitközségek metszői Palesztina felépítésért. A new-yorki metszők egyesületbe tömörültek „Nachath Hásovim” név alatt. Az egyesület célja egy nagy területet ültetvényekkel való megtermékenyítése Palesztinában, melynek jövedelme szájell lesz osztva az egyesület kiöregedett metsző tagjai között. Egy csekély évi hozzájárulással, amit minden egyes tag a „Nachath Hásovim” alapjára fizet, biztosít öregségére 25 dollár havi nyugdíjat, akkor amiódon már munkaképtelen! Az egyesület alapítója a newyorki metszők elnöke: Rabbi Jakob Blum lett.

Szabóságomat áthelyeztem

Bémer-tér 3 szám alá (Roth M. utóda cég mellé)
Olcsón készítek legújabb divatu ruhákat valódi angol szövetekből is!!

HACKMAYER férfiszabó

— Házasság. Junius 26án tartotta Nagyváradon esküvőjét Dr. Grosz Sándor érmihályfalvi orvos, Grünberger Ilonka urleány, Grünberger Ignáz leányával, aki a nagyváradi zsidó közéletben régóta előkelő szerepet játszik. A fényes esküvőn a város egész kiváló társadalmak kifejezte szerencsekívánatait, az új párnak és köztisztviselők álló örömszülőnek.

— Két millió csehkorona kölcsön Palesztinának. Prága. A Jewish Agency palesztinai végrehajtóbizottsága megkeresésére a csehszlovákiai Keren Hajeszod központi bizottsága 6%-os kamat mellett 5 évi visszafizetésre 2 millió kölcsönt vett fel. A kölcsön az Emek Jes. reel telepítések gazdasági fellendítésére és segélyezések céljaira lesz fordítva, ahol többek között a csehszlovák chalucok is nagy számban élnek a Bejt—Alpha és Sarid kolóniákon.

— Schweizban tilos a horogkereszt. A schweizi birodalmi kormány az elmúlt héten rendeletet adott ki, melyben kategorikusan megtiltja az ország területén bárki is nemzetiszocialista egyenruhát, barna inget és horogkeresztet viseljen. Két német állampolgárt a rendelet elleni vétség miatt kiutasítottak és több német polgár ellen indítottak kiutasítási eljárást.

— Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségek-nél a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését határozatosan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vére kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József viz különösen ült életmódnál igen hasznos gyomor- és bélzabályozó szer. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A French-jelentést a Jewish Agency elé terjesztették. Jeruzsálemi távirati jelentést szent Sir Arthur Wauchope főkörmányzó átadta a French jelentést a Jewish Agency palesztinai exekutívájának és az arab végrehajtóbizottságnak, Jeruzsálemben nyilatkozatot várnak a főkörmányzótól a jelenléssel kapcsolatos legközelebbi teendőkre vonatkozólag. A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint, a French jelentést publikálására csak a Jewish Agency és az arab exekutíva véleményezésének megértése után fog sor kerülni. A zsidó és az arab álláspont vétele után a gyarmattügyi hivatal le fogja fektetni és ki fogja dolgozni országfejlesztési politikáját és ezzel egyetemben fogja nyilvánosságra hozni a French jelentést. Hogy a zsidók és az arabok memorandumát is a kormány fogja-e publikálni, ez még bizonytalan. Iltékes körökben úgy tudják, hogy a kormány palesztinai földpolitikájának lefektetése háttérbe fogja szorítani a tényleges French jelentést, miután az országfejlesztés tendenciája és formája a kormány Palesztina politikájának irányától függ.

— Numerusz klauzuz a zsidó végrehajtók és esődgondnokok ellen. Berlin. A nemzetiszocialisták interpellációt nyújtottak a képviselőház elé, amelyben élesen állást foglaltak az állami zsidó végrehajtók és esődgondnokok ellen. Követelik, hogy a minisztérium numerusz-klauzuzt alkalmazzon köztük, mert túlságosan nagy az arányosságuk a keresztény végrehajtókkal, zálogosokkal és esődgondnokokkal szemben. Az antiszemitaoknak ez újabb zsidó ellenes célja a legnagyobb valószínűség szerint elbukik, mert a parlament máj összehívásában ilyen javaslatot nem fog megszavazni. A nemzetiszocialisták szemben találják magukat a szocialdemokraták és Centrum-párt mellett a kommunista párttal is és így semmiestre sem tudják törvénytervezetkénél a parlamenti többséget biztosítani.

— A Sételakció Nagyváradon is kezdett. A palesztinai újjáépítésének egyik szimbóluma a „SEKEL”, amely egy régi zsidó pénzeget jelképez. Sételt fizetni annyit jelent, mint dokumentálni azt, hogy Zsidországot újjáépítését akarni. Aki a Sétel kiváltja, egy téglával járul hozzá Palesztina újjáépítéséhez. A Zsidó Nemzeti Szövetség végrehajtóbizottságának megbízottai, lelkes ifjúpárti csoportok, ifjak és felnőttek a legnagyobb lelkesedéssel vállalták a sékel-akció lebonyolítását. Házi-ról-házi járva fogják a sékeleket eladni. Egy sékel ára 40 lei, a Zs. N. Sz. végrehajtóbizottsága azzal a kérséssel fordul Nagyvárad zsidóságához fogadják kézsívesen a sékelgyűjűket.

— A kolozsvári Intimír bizottság egyetlen zsidó tagja: Dr. Weisz Jenő. A nemzeti párszt-párti kormány ugylászik komolyan igyekszik a városi ideiglenes tanácsokban a kisebbségek képviseletéről is gondoskodni. Ezt látszik legalább igazolni eddigi tanács-kinevezéséinél. Az elmúlt héten a kormány a kolozsvári ideiglenes tanácsba két magyar kisebbségi tanácsoson kívül, a Zsidó Párt egyik régi harcosát, Dr. Weisz Jenő ügyvédet, a kolozsvári Zsidó Nemzeti Szövetség helyi csoportjának elnökét nevezte ki. A kinevezés egyébként a Zsidó Párt elű vezetőiségének delegálása alapján történt. Az új tanácsost számosan keresték fel szerencsekívánataikkal.

A vese, hólyag, epe gyomor-bántalmak egyedüli biztos gyógyszer a

PAPTAMASI

„Lithynia”
GYÓGYVIZ

Kapható mindenütt.

Központi Iserakut: O R A D E A,
Str. N. Filipescu 23. Telefon: 176

Vásárlásainál hivatkozson a „NÉPUNKRE”

E Z Ü S T emorák Harang gyertyatartók, védjegyerlegek, evőeszközök, templomi kegyszerek, bármily művészi kivitelben legolcsóbb árban. Gyártása és eladása:

„TACAMUL”

e z ü s t á r u gyárban
CLUJ, Str. Gen. Neculcea (Kornis-u. 6)

Vásárlásainál hivatkozson a „NÉPUNKRE”

FÉRFI SZÖVET különlegességek

bámulatos olcsó
leszállított árakban

Havas & Grünfeld

Engross
Endetail posztóáruházában
Str. Avram Iancu (Kossuth utca 8)

Cégünk szolidáságáról kérjük meggyőződni

Sámson Raphael Hirsch

1808—1888

Samson Raphael Hirsch Hamburgban 1808 Szíván hó 24-én született. Szülei kereskedőnek számták, de őt szíve a Torához vonzotta. Nagy buzgalommal tanult előbb szülővárosában cháchám Bernys vezetése mellett, később kiváló tanítványa volt a Jakob Ettinger talmudiskolájának. Emellett alapos világi tudományra tett szert, melyet későbbben a bonni egyetemen folytatott.

Már mint 22 éves fiatalember olyan nevet vívott ki magának, hogy Oldenburg meghívta rabbijának. A fiatal tudós egy eszmét hordott a szívében és ez az I. szentelt tana volt. Melyet minden rövidítés és átforgalmazás nélkül akart hitársainak megtartani.

A reformáció ez időben napról-napra nőt és mindig több és több zsidó szívet vezetett el a vallástól, mivel csak kevesen szálltak vele szemben, keveseknek volt bátorságuk a befolyásos gazdag és magas tisztségeket viselő hitűtökkel szembe szállni.

Ekkor felállott minden félelem nélkül a fiatal oldenburgi rabbi és amit ő a hitűtöknek a szemére vetett, úgy hatott rájuk mint egy felvilágosító fergetőg.

Első műve az azóta mindenki által ösmert „Neunzehn Briefe” volt, melyben rá mutat a hitűjtés torzságára, gyengeségére és a vallásos zsidóság erősségére. A hitűjtők találva éreztek magukat, de nem merték a fiatal tudással szembe szállni.

Még nem mulott el az első izgalom, melyet a fiatal tudós-rabbi „Tizenkilenc levele” kiváltott, máris egy másik művével a „Versuche über Jisroels Pflichten in der Zerstreung”-al lepte meg a nyilvánosságot.

Hirsch korának olyan vallásfilozofusa volt, akinek nem volt elég az általa és mesterei által nyert világfelhang, így szűkebb körökbe való továbbítása, hanem azt a világot kiállította és aki hajlotta lelkesedését és megnyitotta talált benne.

A harcot a legközelebbi írásával „Erste Mittheilung aus Naftalis Briefwechsels”-el megint felvette.

Hirsch rabbi Morvaország főrabbija lett, hol rövidebb ideig áldásosan működött.

A Maina melletti Frankfurtban a reform előjáróság a hitű zsidóság érdekeit állandóan gunyolta. És ekkor össze állott 11 ember és egy kis hitközséget alakítottak és rabbijuknak Samson Raphael Hirschet hívták meg és Hirsch felcserélte Morvaországi állását és elfogadta a „Religions Gesellschaft” bizonytalan rabbi állását és Frankfurtban egy kisebbségnek az élére állott és csinált Frankfurtból egy „Ir veem Beisroel”-t.

Frankfurtban indította meg a „Jeschurimot”, melyben céltudatosan küzdött a hitűjtők ellen és a „Jeschurim” hasábjain bizonyította be, hogy Grätz és Franke tanításai hamisak és ártalmasak a zsidóságnak.

A „Jeschurim” utána következik Mózes 5. könyvének és a Zsolotárók páratlan fordítása és kommentálása és az utolsó, mit tőle kapunk az imakönyvünk fordítása.

Sámson Raphael Hirsch meghalt Frankfurtban, amelyből ő egy Maina melletti Jeruzsálemet csinált. Mint a hitű zsidóság nagy harcosa, mindenki által elismerve 1888-ban a nyolcvanegyedik évében költözött el az éjök sorából, de a hitű zsidóságnak az írásában öröké élve maradt.

(Timisoara) Rubin Sándor

TAKARÍTÁSRA

festék-, lack- és kefeárut valamint a világhírű „Express” poloskairtót és „Express” Magasfényt, mely butorát ujjá varázsolja; legolcsóbban csak **STERN S. ENDRE** kefégyáros és festék-kereskedőnél szeresheti be

ORADEA
Strada Nicolae Iorga (Zöldfa-ucca) 10
Telefon 578

PHÖNIX Életbiztosító Társaság

ALAPITTATOTT 1882. ÉVBEN.
TELJESEN BEFIZETETT ALAPTŐKE 4.000.000 Osztrák Schilling.
Engedélyezve Romániában 1929. január 14-én, közzétéve a Mon. Of. 13. számában 1929. január 19-án. Alapszabályok közölve Mon. Of. 45.929. Bejegyezve az ilfvi törvényszéknél 1929. január 21-én a 6. sz. cégjegyzékben.

Központi vezérigazgatóság: WIEN.
Romániai igazgatóság: BUCUREȘTI BULEVARDUL ELISABETA 10.
ORADEAI VEZÉRKÉPVISELTET:
STRADA GENERAL MOSOIU (KERT-U.) 2. TELEFON: 7-57.
Erdélyrészi Ellenőrző Iroda: CLUJ, Strada Nicolae Iorga No. 16.

A társaság működési területe:
Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Egyiptom, Franciaország, Görögország, Hollandia, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Palesztina, Románia, Spanyolország, Tunisz, Törökország.

A „Phönix” kedvezményes szerződést kötött a K. K. L. Jeruzsálemi főirodával, a különböző országok Mizrahi Központjával, legújabbban a Mizrahi Erdélyrészi Központtal, a Makkabi Világszövetséggel, a zsidóság több országos szervezetével, a Wizo zsidó nők világszervezetével, az „Aguda” Világszervezettel és még több nagy zsidó testülettel.

Vezérigynökségek:
Arad, Braşov Bucureşti, Cluj, Cernăuţi Chişinău, Mediaş, Oradea, Sătmar, Sibiu, Târgu-Mureş, Timisoara.

Gyermek, járadék- és nyugdíjbiztosítás; Legmodernebb kombinációk és méltányos díjtételek az életbiztosítás minden ágában. A vezérigynökségek díjtalanul adnak pontos kalkulációt és mindenemmel felvilágosítást biztosítási ügyekben.

Zsidó razzia Berlin uccáin

Az utóbbi időben a berlini rendőrség razziakat folytatott a zsidó negyedekben s mindazon kávéházakban, melyek főként zsidók által vannak látogatva. A razziak éle elsősorban a kelet-európai zsidók ellen irányul és mindazokat, akik nem tudják kellőképp igazolni személyazonosságukat a rendőrség letartóztatja. Természetesen az idegenek elleni razziak nem nélkülözik az alkalmat sem az antiszemia jellegét. A rendőrtisztviselők Grzesinski rendőrfőnök vezetése mellett folytatták az idegen nyomozást, főnökük menialitása szerint állandóan brutalizálják a letartóztatott zsidókat. A rendőrség még akkor is súlyos büntetést mér az idegen zsidó állampolgárokra, ha az összes irataik rendben vannak, csak a vízum terminusa járt le pár nappal. Ilyen esetekben horribilis pénzbüntetéseket rónak ki és kitoloncolják Németország területéről. Nap, mint nap ezrével ismétlődnek meg Berlinben ezek az esetek és függetlenül polgári sajtó is a legnagyobb felháborodás hangján ír a német rendőrség újabb „zsidó-sportjáról.”

A hagyományos „Chág-Habikirim” felújítása a szentföldön

(Jeruzsálem.) Palesztinában a régi történelmi időkre emlékeztető és a zsidó államiség idején fennállott „Chág-Habikirim” ünnepének szokásait újították föl zsidó telepeiknek. Sevouth ünnepére a zsidó parasztság és földmunkások első termésüket ajándékol hozták a Keren Kajemeth Lejisrae részére. Jeruzsálemben, Tel-Avivban és Haifában nagy ünnepségek között vonultak föl a kolonisták első termékeikkel, a „bekirimmel”, hogy áldozzanak adományaikkal a földmegváltás céljaira. M. Ussiskin beszédet tartott a zsidó munkássághoz, melyben figyelmeztette őket a zsidó tradíciók megtartására.

CIRKVENICAN az Engel orth. פּוּרְוּשׁוּ פּוּרְוּשׁוּ Pensio
Központon 20 lépésre a ten-gerpárttól lenn a strandon.
Teljes pensió lakással 70 dinártól.
Visszautazásnál féláru vasutjegy a jugszláv vasuton. מַנְיָן וּמַנְיָן וּמַנְיָן

Vásárlásainál hivatkozzon a „NÉPÜNKRE”
Kolozs gyógyfürdő
strandja, szőlődjaja, éterme, gőzfürdője
ujjászületés. Pensió rendszer.
Streng orth. kóser konyha. 50% vasuti kedvezmény. — Bővebb felvilágosítással szolgál a kolozi sósfürdő igazgatósága.
COJOCNA, Jud. Cluj.

Vásárlásainál hivatkozzon a „NÉPÜNKRE”
Fürdőreszek fürdőruhák
divatlap szerint egész vékony finom külföldi anyagból meg-
lepő OLCȘO ARON készülnek.
LONDON
k ö t t ö d é b e n
KOSSUTH- UCCA 1.

HETI GLOSSZÁK

Önmagunkért — senkivel szemben

A kishitűek a zsidóságon belül és az ellenségek a zsidóságon kívül, most a választások alkalmával újra felütik fejüket, hogy gancoskodó véleményüket szembeszegezzék az egységes zsidó listával. Arról beszélnek, hogy a zsidóság gerinces magatartásával, porovokálja a keresztény polgárokat és ez a választás, így önálló listával veszélyeket rejt magába.

Csodálatos, hogy ebben mindketten meg-egyeznek: a kishitű zsidó és az ellenség. De csak az analitika fegyverét kell szembeszegeznünk ezzel az állásponttal, hogy a maga groteszk valóságában láthassuk e vélemények rugóit. A nagyhangú kijelentések jelentéktelen frázisokká zsugorodnak és a látszólag bekés szándék megmutatja vérebfogait.

Az antiszemita Cuza és Codreanu választói provokálásnak vehetik e zsidó párt önálló listáját? Ez a perdöntő kérdés, amelyet a zsidó lista ellen minduntalan fehozunk. Nevetéses: Talán a zsidó párt szavazókat von el a cuzáék listájáról, vagy ha eltekintene a választási harctól, talán a zsidó tömegek Cuzára adnak le voksukat? Csak fel kell tenni a kérdést, hogy az önként kikívánkozó válasz eltorzítsa az egész problematikát.

Azonban, még ha fölteleznünk, hogy az antiszemiták nem jó néven veszik a zsidó párt zászlóbontását, vajjon elég ok lenne ez számunkra, hogy lemondjunk a jövőnkéről? Vajjon a zsidópárt programját az szabja-e meg, hogy mit szól-e hozzá az ellenség? Vajjon Cuzák is így szabják meg a gyakorlatukat? És végül a zsidóságot várhatja e kérdéseinek megoldását egyáltalán a román pártoktól, vagy önmaga akarja kezébe venni sorsának irányítását?

Le kell szólni a végül a gerinctelenségekkel! Szokjuk meg végre, hogy olyanoknak mutatkozzunk, mint amilyenek a valóságban vagyunk. Likvidáljuk végre a hazug önmástást és a csufos kapaszkodás helyébe az öntudatos zsidó gerinceség következzék.

A zsidó párt választási jelszava: Nem harcolni a pártokkal szemben, senkinek nem árani és a zsidóságnak csakis önmagáért és önmagának használni! Megmenteni a zsidóságot a gazdasági nyomorból és ezen keresztül a többségi népek és az országnak is használni.
A zsidó párt önálló listája tehát garanciát nyújt arra, hogy a romániai zsidó tömegek megtalálják és ráleljenek az egyedüli igaz és helyes utra!

Vágatási tilalom Poroszországban

Már sokat és sokszor irtunk Hitlerrel. É a mai európai szornalizmus primadonnája. — Hitler ezt mondotta és Hitler amant nyilatkozta ki, mint a „harmadik birodalom” megalapítója. Ez a főmázoló, aki 13 millió stupid németnek szédítette el fejét, különböző pártprogramok laza összeférelésével, legnagyobb veszedelmet a német zsidóságra jelenti. Bár, hogy egy kissé ösztintek legyünk, egy kis pof ráér a mi izraelita vallású német fajtájú testvéreinkre. Asszimilációs jódojukba már azt sem tudták, mit csináljanak.

A szombatot áthették vasárnapra, a Tó-rából is valami sochlich rövid kis miniatűr faragtak a kalapokat levették a kopasz zsidó fejeikről, rövidesen és egyszerűen — detronizálják a zsidó vallást és összezeskabálták egy új református-protestantizmust, izraelita alapon. Azt csinálták a vallásból, amit a hitleristák csináltak a pártprogramokból. Amolyan trampli izetlen német Tunkét. És most jön a borzalmas kiábrándulás. Ezekre az izraeliták konfirmált németekre az első csapást úgy akarják mérni Hitlerék, hogy a porosz tarománygyűlés elé törvényjavaslatot terjesztenek, amely szerint: megtiltják a zsidóknak, hogy várathassanak. A humánusok. Oh, ezek az emberbörbe bujtatott „hitleristák”, akiknek egyik exponeense, egy orvos, hagyott elvérezni egy kis szerencsétlen zsi-

dófiut. Ők nem bírják ki, hogy az állat szenvedjen. A német marhákat zentral narkozissa küldik a másvilágra, ellentétben a zsidókkal, a kiket sokkal rövidebb uton akarnak eltávolítani arról a szép világról. Oh, oh Hitler ur, hát ezzel kezdi meg nagyszerű működését, amely új alapokra fekteti ennek a tönkreslányított Európának a kését.

Először jönnek a német marhák, akiket nem lehet többé rituálisan levágni. Ezzel kezdődik von Papanék junker uralma támogatottan Hitlerrel. Előbb a marhák iránti humanizmus. Vajjon mikor fogja Hitler és 13 millió elvtársa a zsidókat is marhaszámba venni és rájuk is szeretettel gondoskodni? De szép világ is lesz az... majdnem olyan ragyogó, mint az árnyékát előrevető boldog német hitlerizmus.

A munkácsi „zsidó egység”

Rövid és szűkszavú jelentés érkezett arról, hogy Munkácson a községi választásokra 36 jelöléslistát nyújtottak be. 36 önálló párt indul a választási harcokba olyan elkezeredetten, hogy egyik sem volt hajlandó a fuzióra. Munkácsi viszonylatban már így is megdöbbentő ez a nagy küzdelem és, hogy őszinték legyünk egy kicsit komikus is. Mert lévén (sajnos) összesen 20 mandátum és harminchat párt. Azaz sok az eszkimo és kevés a főka. Ha megtudjuk azonban, hogy a 36 önálló párt közül, 20 zsidó párt vett részt a harcokban, akkor már tragikomikummal szesül el a választás. Spira rabbi híve például egymagukban 5 jelöléslistát állítottak fel. De láthatjuk ilyen pártlistákat is: „Zsidó kisexisztenciák pártja” — vagy „Kis-exisztenciák zsidó pártja”. Az éjénk képzelő-tehetséget tehát nem lehet elvitatni a munkácsiaktól. Már csak azért sem, mert könnyű szerrel összezdunk állítani 20 zsidó-párti nevet (lásd fent) és már csak azért sem, mert vannak olyan szerénytelenek, hogy azt képzlik mindnyájan megkapják a városatyai mandátumot. Szegény munkácsiak!... szegény zsidóság... Mert kinek lesz bátorsága még ezután Munkácson a zsidó egységért, szolidaritásról beszélni. Ugy látszik örökre el van itt temetve minden komoly zsidó öntudat.

— Károly király és Mihály trónörökös a zsidó milliórdos jachtján. Károly király és fia Mihály trónörökös Galacban időztek a mult héten, melynek kikötőjében egy amerikai zsidó milliórdos luxusjachtja, „Zamargo” horgonyzott. — Juliqs Fleischmann egyike a leggazdagabb amerikai zsidóknak, kiknek Cincinnatiában vannak nagy ipartelepei. A varsói származású Fleischmann meghívására a román király és fia megjelentek a jacht fedélzetén és ott több órát töltöttek barátságos beszélgetésben.

— A zsidóorvosok ellen. A Völkischer Beobachter legutóbbi számában dr. H. George felhívást intéz az olvasókhöz, hogy zsidó orvosokkal többé ne kezeltessek magukat. Azzal vádolja meg a zsidó orvosokat, hogy gálásoktól mentes üzleti ügyesség van bennük. Valahányszor egy községben zsidó orvos telepedik le — írja — nemsokára az egész környéken dicséző áradásokat hallunk az új orvosról. A zsidó orvosok nagyobb sikerét és betegeik nagyobb körét tehát faji hovátározandóságuk idézi elő. Különösen az asszonyokra hivatkozik a cikkíró és kívánja, hogy ok járjanak elől a zsidó orvosok ellen hirdetődé bojkotiban. „Arják, csak árja orvosot hivnak!” — így hangzik az új mozgalom jelszava...

— Megdöbbentő adatok a bécsi zsidóság lassu, de biztos pusztulásáról. Bécsben az 1932-es év első negyedében 787 halálessel és 173 kitéréssel szemben 264 volt a zsidó születések száma, míg 83-an tértek át a zsidó vallásra. Feltűnően nagy a halálozások és a születések száma közötti különbség, amely az előző évhez képest nagy emelkedést mutat. Ellenben a kitérés arányszám kisebb, mint az előző évben.

— Keressék azonnal belépésre orth. zsidó házból való leányt gyermekek mellé, aki főzni is tud. Leichtmann, Nagypiac 11a.

— A zsidópárti ifjuság megszervezése. A Zsidó Párt biharmegyei tagozata, mely ma magában foglalja ugy a megyei, mint a városi zsidóságot, csütörtök este tartott nagy végrehajtóbizottsági ülésén elhatározta, hogy az összes zsidó ifjusági szervezetekben elhelyezkedett fiatalabb generációt egyesíti a Zsidó Párt keretében. E célból megbizta a Zsidó Pártban helyet foglaló különböző pártok vezetőit egy nagygyűlés keretében az ifjuság tömörítésére. E célból szombaton délután 7 órakor a zsidó ifjusági szervezetek tagjaival, valamint az azonkívül álló zsidó ifjakat a Zsidó Párt vezetősége felhívja, hogy az Orth. Izr. Hitközség tanácsstermében megjelenjenek, hol egy a Zsidó Párt programjáról. — mint a zsidó ifjuság célkitűzéseiről Mitelman Jakab, Wasserstrom Sándor és Guttman Chájim fognak előadásokat tartani. — A Zsidó Párt biharmegyei tagozatának központi irodája Oradea, str. Fuchs Mór (Zárda-ucca) 2. Telefon 208.

— Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség dési hejyciosoprtja az elmúlt szombat este tartotta meg reorganizált közgyűlését. Dr. Ágai Andorné elnöknek lendületes szavakkal nyitotta meg a közgyűlést, reá mutatva arra, — hogy dacára a mai nagy gazdasági krízisnek, a helyi csoport az utóbbi évben magára vállalt munkákat aránylag jól elvégezte, sőt a már majdnem megszűnés alatt állott héber óvoda zavartalan működését is sikerült biztosítani, ezután Székely Sándor th. főtitkár tartotta meg szervezeti és pénzüiri jelentését, valamint előterjesztését az új tisztikar megválasztására vonatkozólag. Titkos szavazásos választás után a következő tisztikar lett megválasztva: Diszel-nök: Dux Mór, direktorium: dr. Weinberger Manó, dr. Engelberg Ozkár, Rosenzweig M., Jehuda. Ügyvezető elnök: Dr. Ágai Andorné. Al-elnökök: Adelstein Nándor, Barna Kálmán, Hochstad Béla. — K. K. L. és óvoda vezetője: Sternberger Sarolta. K. H. elnökség: Dux Vilmos, Rosenthal Ignác. Th. főtitkár: Székely Sándor. Pénztárnok: Majrovits Nusli. Ellen-őrök: Singer Ferenc, Izrael Béla. Gondnokok: Feig Henrick, Hochstadt Miksa, valamint egy 45 tagból álló választmány és övodabizottság. Dr. Ágai Andorné miután köszönetet mondott a vezetőség nevében, megválasztásukért és az új munka program megbeszélése után a „Hátikva” élénklésével ért véget a közgyűlés. (Sz. S.)

— Étvágytalanságnál, rossz gyomor nál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizkeztésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rend-behozza a gyomrot és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlétt rothadó anyagoktól.

— Hitlerék féltékenkségei. A hitleristák a zsidó temetők és templomok után most a katholicus templomokon is folytatják a maguk garrádkodásait. Essen-Werdenben, a St. Ludgerie-templomban a szentséget horogkeresztekkel és „El Rómától!” feliratokkal szennyezték be. A plébánia ajtajára horogkeresztet festettek, a káplán ajtajára pedig azt írták rá: „Hálál a zsidóknak!” Az Essener, Volkszeitiunk kifejezetten rámutat arra, hogy a tettesek mögött hitleristákat kell keresni. Egyébként Meiningenben a 150 éves régi temetőben újra fejdöntöttek 13 sírkövet, Vietz községben pedig a zsinagógát mocsokolták be horogkeresztekkel, míg Osterbergen a zsidó temetőben hat sírkövet fejdöntöttek, kettőt összezesztak.

— Idősebb árva leány elmenne jobb családhoz gyermek mellé, hol othonra találna. Háztartásban segítkezik. Csak is vidékre. — Cim Izsák Eteleja Oradea, Str. Horia 16.

Kittünő כּוּשֵׁר אִתְּוּרְוּ הַזִּיקוֹסֵט
kihirdásra is nagyon olcsón kanható Ugyanott lakás is bérelhető. — Cim :
ÖV. BERKOVITS MÁJERNÉ
O R A D E A, Kapacius-u. 19.
ajtó jobbra 14.

HIRDESEN A NÉPÜNKBEN!

RÖVID HIREK

NEW-YORK. A mizráchi Hácáir szervezett az Egyesült Államokban most tartotta meg 11-ik konferenciáját, amelyen különböző városokból több mint 100 delegátus vett részt.

MOSZKVA. Az orosz kormány 4.000 bevándorlási engedélyt bocsájtott ki, az 1932-ös évre a külföldi zsidók számára, akik a biro-bidsáni kolóniákra kívánnak letelepedni. A szovjet kormány célja, hogy a deklasztált zsidóságot az iparban és mezőgazdaságban produktívá tegye.

FRANKFURT. Dr. Arnold Lazarus főrabbi, Frankfurtban az elmúlt héten, 55 éves korában hirtelen elhunyt.

JERUZSALEM. Az ismét héber publicista és pedagógus S. Bencion 62-ik életévében Tel-Avivban elhunyt. — A hajfai kikötő munkálata 1933 tavaszán befejeződnek. A megnyitási ünnepségekre a Wallisi herceg is bejelentette részvételét. Az ünnepségek alkalmával nagy kereskedelmi kiállítást rendeznek. — Jafa környékén ismeretlen tettesek 1.000 narancs fát vágtak ki. A tetteseknek nyoma vesztett.

PRÁGA. A „Národní Politik” cseh nemzeti-szocialista napilap szöveget intéz Csehszlovákia népéhez, amelyben ama meggyőződésnek ad kifejezést, hogy a köztársaság népe is meg fogja találni a hitler-eszmékhez a helyes utat.

MUNKÁCS. Az elmúlt héten ért véget az itteni héber gimnázium tanéve. A vizsgák igen jó eredménnyel zárultak.

BRATISZLAVA. A pozsonyi rendőrség több külföldi zsidó diák ellen emelt vádat kommunista üzemek miatt. A szlovák nemzeti sajtó ennek kapcsán követeli, hogy vegyék szigorú revízió alá a külföldi diákokat és alkalmazzanak érelyes rendszabályokat ellentük. Dr. Reisz zsidó képviselő közbenjárása sikerült elérni, hogy csak a tettenéért zsidó kommunista diákokat utasították ki az országból.

PARIS. A városi tanács képviselőinek jelenléte és Páris zsidóságának nagy érdeklődése mellett megnyitott egy új zsidó „Szegények háza”.

RIGA. A lettországi kultuszminiszter rendeletet bocsájtott ki, melyben eltiltja az iskolában orosz és német nyelv használatát. A rendelet értelmében „egy kisebbségnek csak saját nyelvét van joga használni”. A zsidóság csupán a héber és a jidisch nyelvet használhatja saját iskolájában.

SANGHAI. Az itteni bíróság, a nem régen elhunyt zsidó milliósos, Aron Hardennek örökösödési perét tárgyalta. Az elhunytak hagyatékát Budha vallásu neje örökölte, de a férj rokonsága megátadta a végrendeletet azzal, hogy a nő nem volt az elhunytján törvényes felesége, mivel nem tért át a zsidó hitre és így a végrendelet hatályon kívül való helyezését kéri. A hagyatékot 30 millió fronra becsülik.

FILADELFIA. A Friedberg asszony 400.000 dollárt ajándékozott a filadelfiai kórház részére. Az adományból egy új kórházat építenek, a régi mellett, mely az adományozó elhunyt nevére fogja viselni.

KASSA. A kassai városi tanács az elmúlt héten avatta fel modern berendezésű ujjoman létesített „Aggokházát”. A tanács átiratot intézte a kassai zsidó hitközségekhez, amelyben tudomásukra hozza, hogy zsidó vallásu aggnak is rendelkezésre áll az új otthon, azonban a hitközségek személyenként 5 ck. hozzájárulást adjanak naponta kosher koszt előállításához.

BERLIN. A berlini bíróság 2 nemzeti-szocialista antiszemita, akik a horogkeresztet rajzolták a zsidó templomok falára 50 Márka pénzbüntetésre ítélt. Az antiszemita „Heil Hitler” kiáltással hagyták el a törvénytörést, amiért a bíróság további 50 márka büntetést szabott ki rájuk.

Vásárlásainál hivatkozzon a „NÉPÜNKRE”

Mozi

HEYMAN SZINKOR

Péntek, szombat, vasárnap, hétfő: **PLÉH KANCELLÁR.** (Udvari tanácsos). Mark Twain regénye nyomán készült grandiózus filmremek.

VÁROSI SZÍNHÁZ MÚSORA

Péntek, szombat, vasárnap: **KET VILÁG SZERELMESE.** Lawrence Tibbett és Lupe Vallez világsikerű éneklő filmje!

A varsói zsidó hitközség válsága

Varsó. A hitközség vezetősége a súlyos gazdasági válságra való tekintettel kénytelen volt ismét a tisztviselői kar fizetését redukálni. Az ellenzék természetesen élesen állást foglalt az új redukciónál szemben. Támadja, hogy a vezetőség fölösleges orthodox intézmények fenntartására költi a hitközségek pénzét és inkább ezek beszüntetését kéri, mintsem a tisztviselők fizetéséhez nyuljon. A vezetőség álláspontja szerint azonban nem a vallásos intézmények támogatása okozza a deficitet, hanem a lényegesen lecsökkent adóbevétel és azok az adósságok, amelyek az előbbi rezsim óta nehezdednek a hitközség vállaira. Ettől eltekintve a redukción progresszív alapon történtek, s csak a 300 Zloty-on felüli fizetésekből történtek levonások. Mazar hitközségi elnök nyilatkozott a zsidó sajtó képviselőinek, akik előtt részletesen feltárta a hitközség szűkös viszonyait és többek között megemlítette, hogy az egész vonalon keresztülvitt kényszerű megtakarítások eredménye az is, hogy a hitközsége 12 rabbija közül az elmúlt évben elhunyt négy rabbi helyét nem is póltették be, mert ez cca. negyedmillió megtakarítást jelent évente a hitközség költségvetésében.

Aut. Orth. Izr. Kujungemeinde Timisoare-Josefstadt **KONKURS**

Die Aut. Orth. Izr. Kultusgemeinde in Timisoare-Josefstadt sucht für Ros-Chodes Elul **שוחט ובודק ופסחנער הכעיל** einen **שוחט ובודק** und von **נדרים** ein jura-sumájim márbimi st und von **כדורים** **צדקים דימנני הררת הוראה אינר ככלות** bezitt. Mohl und BÁL.Tefilá beforzugt. Gehalt laut Übereinkommen. Nur berufene erhalten Reisespesen. Oferte mit angabe des alters. Familienstandes, und bisherige wirkens bis 15-en Tamuz an das Presidium Obiger Gemeinde zu richten.

PRIMARIA MUNICIPIULUI ORADEA „Serviciul Economic” No. ad. 6936—1932.

PUBLICATIUNE
Se aduce la cunostinta, ca in edificiu dir Strada Horia No. 1. este un local pentru atelier de inchiriat momentan.
Cei ce doresc a inchiria acest local se invita a-si inainta ofertele la Serviciul Economic al Primariei la orala ofitului in ori carei zi unde vor primi si informatiunile necesari.
Oradea, la 23 Iunie 1932.

PRIMARIA MUNICIPIULUI ORADEA

Idei égetésü
1-ső osztályu kitünő minőségű
nagy dimenzióju

FALITÉGLA

saját igán is házhoz szállítva ismét kapható JUTÁNYOS ÁRBAN

WASSERSTROM téglá és cserépgyárában

TELEP: STR. MINELOR (Bánya-sori villamos végállomásnál).
IRODA: STR. IOSIF VULCAN (Szinház-ucca) 4.

ZSIDÓ HUMOR

ORVOSSÁG VALLÁS ELLEN.

Kohnné nincs megelégedve a férjével el akar válni tőle és a rabbit megkéri, hogy válassa el őket.

— Jól van — mondja a rabbi — de előbb st. sél egy kalácsot a férjednek.

Boldogan.
— Igen ám, de mindent, ami a kalácshoz kell, a barátjától kérj kölcsön.

Kohnné erre elmegy a Grünnehez és lisztet kér tőle.

— Minek az magának? — Kérdi Grünne.
Kohnné elmondja, hogy nincs megelégedve az urával, el akar válni tőle és a rabbi rendelkezése egy olyan kalácsot kell sütni a férjének, amelyhez mindent kölcsön kér.

Mit, — szól Grünne — maga nincs megelégedve a férjével, hát akkor mit szóljak én. Az én uram egy kártyás haszontalan ember.

Kohnné megkapta a lisztet és elment a Schwartznéhez, akitől tojást kért.

— Minek az magának? — kérdi Schwartzné.
Kohnné elmondja, hogy nincs megelégedve az urával, el akar válni tőle és a rabbi rendelkezése egy olyan kalácsot kell sütni a férjének, amelyhez mindent kölcsön kér.

Mit, — szól Schwartzné — maga nincs megelégedve a férjével, hát akkor mit szóljak én. Az én uram egy részeges fráter, aki folyton káromkodik és meg is ver engem.

Kohnné megkapta a tojást és elment a Weissnéhez és vaját kért tőle kölcsön. Mikor elmondta, hogy mire kell a vaj, Weissné kifakadt:

— Mit szóljak én, édes Kohnné ha már maga sincs megelégedve a férjével. Az én uram minden pénzt nőkre költi és haza sohasem ad egy vasat se.

Kohnné megkapta a vaját is, hazament és megőlelte az urát, sirva mondta:

Édes Adolffkám, te vagy a legjobb férj a világon.

A ZOKOGÓ TALISZ

Történt a cholmi magiddal, hogy nyári időben Dublinba jött, tengeri fürdőbe Riga mellett. Sok rigai asszony volt ott és szombatnaként a férfiak is lerándultak, hogy együtt legyenek családjukkal.

A magid szombat reggel a templomba ment és látta, hogy sok rigai talisz nélkül imádkozik, mert lusta volt azt is odavinni magával.

Felállt a szószékre, mondván:
Elmondok egy esetet. Egyszer Rigában voltam és betértem egy házba. Mondták: „a gazda nincs jthon. Dublinba ment szombatira”. Ekkor keserves sirást hallok a szomszédból. — Benézek, hát nincs senki ott, csak a taliszzacskó lóg a falon és a talisz benne zokog keservesen.

— Talisz, talisz — kérdem — miért sirsz?
— Hogyne sirnék — feleli az. — A gazdám elmegy Dublinba, magával viszi minden aranyát, ezüstjét, csak engem hágy it.

— Ne sirjál talisz, — vigasztaltam. — Jön a nap, amikor a gazdád messzi-messzi utra megy és nem visz magával sem aranyat, sem ezüstöt, csak egyedül téged...

Tipografia CICERO könyvnyomda, Oradea
Str. Principele Mihai (Gerliczy u.) 2. szám.

